

Sygn. akt: IV RC 91/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Jerzy Cisowski

Protokolant: Beata Doleżych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2021r. w R.

sprawy z **powództwa D. S.**

przeciwko O. S. reprezentowanemu przez matkę B. R.

o obniżenie alimentów

oddala powództwo.

Sygn. akt IV RC 91/20

UZASADNIENIE

Powód domagał się obniżenia alimentów ustalonych na rzecz małoletniego O. S. z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 300 zł miesięcznie, zasądzonych na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 października 2010 roku w sprawie o sygnaturze akt IV RC 286/10.

Uzasadniając żądanie pozwu podał, że obecnie nie jest w stanie przekazywać na rzecz syna alimentów w zasądzonej wysokości z uwagi na swoją sytuację ekonomiczną oraz zdrowotną. Aktualnie przebywa w zakładzie karnym w R., gdzie jest odpłatnie zatrudniony i osiąga niskie dochody. Możliwości zarobkowe powoda są znacznie ograniczone z uwagi na uraz jakiego doznał podczas wypadku motocyklowego. (k. 3-4)

Matka małoletniego pozwanego działająca w jego imieniu na rozprawie 16 grudnia 2020 roku wniosła o oddalenie powództwa. (k.51)

Pozwem z 10 kwietnia 2020 roku powód domagał się uchylenia obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego O. S.. W uzasadnieniu wskazał, że toczy się postępowanie o umieszczenie małoletniego w rodzinnej pieczy zastępczej, zatem w jego ocenie niezasadnym jest otrzymywanie przez matkę na rzecz syna świadczenia alimentacyjnego. (k.4 sygn. akt IV RC 176/20)

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z 1 lipca 2020 roku połączono sprawę do wspólnego rozpoznania ze sprawą sygn. akt IV RC 91/20. (k. 25 sygn. akt IV RC 176/20)

Sąd ustalił.

Małoletni O. S. ur. (...) pochodzi z nieformalnego związku (...) i powoda D. S..

Dotychczasowe alimenty zostały zasądzone mocą wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z 1 października 2010 roku w kwocie po 500 zł miesięcznie.

Małoletni wówczas chorował na astmę oskrzelową. Posiadał orzeczenie o niepełnosprawności, w którym stwierdzono naruszenie sprawności dziecka, powodujące konieczność stałej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, w sposób przewyższający zakres opieki nad zdrowym dzieckiem w tym wieku.

Powód miał wówczas 24 lata, był ogólnie zdrowy. Odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w S.. Poza małoletnim nie posiadał nikogo na utrzymaniu. Nie pracował w Zakładzie Karnym, nie uzyskiwał żadnych dochodów. Nie posiadał żadnego majątku ani oszczędności. Zanim został osadzony w Zakładzie Karnym uzyskiwał dochód w wysokości ok. 1000 zł.

Powód obecnie ma 34 lata, przebywa w Zakładzie Karnym w K.. Ostateczny termin końca kary pozbawienia wolności przypada na dzień 16 maja 2049 roku. Obecnie toczy się postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec powoda. Nie jest zatrudniony odpłatnie. Posiada zajęcia komornicze. Nie uzyskuje żadnych zasiłków ani renty. Uzyskanie przez powoda odpłatnej pracy w zakładzie karnym uzależnione jest od wysokości wyroku łącznego, jeżeli nie przekroczy on 15 lat to powód będzie miał możliwość podjęcia pracy.

Powód ostatni raz kontaktował się z małoletnim w kwietniu 2014 roku.

Powód odbywa karę pozbawienia wolności od 27 listopada 2017 roku. Jest to drugi jego pobyt w zakładzie karnym, pierwszy miał miejsce w latach 2007-2014. Kary pozbawienia wolności zostały orzeczone wobec powoda m.in. za kradzież z włamaniem oraz oszustwa. Wobec powoda została również orzeczona kara pozbawienia wolności

Na wniosek powoda toczy się postępowanie o ogłoszenie jego upadłości. Z zeznań powoda wynika, że posiada zobowiązania wobec pokrzywdzonych na około ćwierć miliona złotych.

Postanowieniem z 5 czerwca 2018 roku w sprawie sygn. akt IV Nsm 1555/16 Sąd Rejonowy w Rybniku pozbawił D. S. władzy rodzicielskiej nad małoletnim O..

Małoletni O. S. ma obecnie 13 lat, posiada orzeczenie o niepełnosprawności od wczesnego dzieciństwa. Posiada również orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. U małoletniego zdiagnozowano Zespół (...) oraz zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytami uwagi. Małoletni objęty jest opieką w Poradni P. – Pedagogicznej w R. od października 2012 roku. W okresie od 10 lutego 2017 roku do 7 października 2019 roku przebywał w ośrodku (...) Sp, z o.o. w Z..

Małoletni mieszka wraz z matką oraz starszą siostrą i partnerem matki. Matka małoletniego poza nim oraz jego starszą siostrą posiada jeszcze trójkę małoletnich dzieci, które zostały umieszczone w rodzinie zastępczej. B. R. otrzymuje świadczenie 500 + na rzecz małoletniego, zasiłek rodzinny oraz świadczenie w związku z niepełnosprawnością syna w kwocie 300 zł. Alimenty należne małoletniemu od powoda wypłaca fundusz alimentacyjny.

Koszty utrzymania małoletniego matka szacuje na kwotę ok. 1200 zł miesięcznie. Małoletni przyjmuje leki, których miesięczny koszt wynosi 100-200 zł. Małoletni uczęszcza na wizyty do psychiatry. Koszt prywatnej wizyty to kwota ok. 150 zł.

Matka małoletniego nie pracuje z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad niepełnosprawnym synem. Pozostaje na utrzymaniu partnera, który pracuje osiągając dochód w wysokości 2200 zł po odtrąceniu zajęcia komorniczego.

Dowód: zaświadczenie ZK k. 79-80, zeznania powoda k.96-103, orzeczenie o niepełnosprawności k. 108, orzeczenie o potrzebie indywidualnego kształcenia k. 109-111, zeznania matki małoletniego powoda k. 112-112v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione wyżej dowody przeprowadzone w sprawie. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a sprawę uznano za merytorycznie wyjaśnioną.

Sąd zważył.

M. - prawną podstawę rozpoznania żądań powoda stanowią przepisy art. 133, 135 i 138 k.r.o.

W świetle w/w przepisów odnoszących się do obowiązku alimentacyjnego względem dzieci należy podnieść, iż zakres świadczeń alimentacyjnych uzależniony jest przede wszystkim od usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Pojęcie usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej należy rozumieć zarówno, jako potrzeby wynikające z jej rozwoju fizycznego, jak i duchowego. Obowiązek rodziców względem dzieci, zarówno w ocenie doktryny jak i w stanowisku judykatury, ma charakter obligatoryjny i bezwzględny. Przejawia się poprzez zabezpieczenie potrzeb majątkowych niezbędnych do utrzymania, jak również poprzez indywidualne starania o wychowanie i utrzymanie.

Dodać należy, iż Sąd Najwyższy niejednokrotnie podkreślał, że nawet w trudnej sytuacji materialnej rodziców nie zwalnia to ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci, ponieważ rodzice zobowiązani są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami, chyba że takiej możliwości są w ogóle pozbawieni, co związane jest bezpośrednio właśnie z zasadą równej stopy życiowej rodziców i dzieci (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2000 roku, sygn. akt I CKN 1538/99).

Zgodnie z dyspozycją art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków, każda ze stron może żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem chodzi tu o zmianę istotną bądź to w obszarze usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź też możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, czy też na obu tych płaszczyznach (tak: uchwała SN z dnia 16.12.1987r. III CZP 91/86). Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów.

Ostatnie orzeczenie o alimentach zostało wydane ponad 10 lat temu. Upływ tego czasu nie warunkował jednak zmianą stosunków między stronami, która pozwalałaby uwzględnić żądanie powoda.

Małoletni pozwany jest bezsprzecznie nadal niesamodzielnym dzieckiem i z tych przyczyn w dalszym ciągu wymaga wsparcia finansowego rodziców. Koszty utrzymania małoletniego kształtują się na poziomie ok. 1200 zł. Koszty te nie należą do wygórowanych i nie stanowią przejawu zbytku. Małoletni posiada orzeczenie o niepełnosprawności, przyjmuje na stałe leki, które zwiększają koszty jego utrzymania.

Matka dziecka w dalszym ciągu wywiązuje się ze swojego obowiązku alimentacyjnego względem syna poprzez osobistą opiekę i wychowanie. Z uwagi na niepełnosprawność syna zmuszona jest poświęcać mu więcej uwagi i czasu.

Powód inicjując przedmiotową sprawę powoływał się m.in. na zmianę stosunków wynikającą z faktu, że obecnie przebywa w zakładzie karnym, nie pracuje zarobkowo. Nadto wskazywał, że z uwagi na stan jego zdrowia, będący wynikiem wypadku jego możliwości zarobkowe uległy zmniejszeniu. Jednakże wskazać należy, że w trakcie ustalania obowiązku alimentacyjnego powoda na rzecz małoletniego również przebywał on w zakładzie karnym. Nadto należy podkreślić, że powód wcześniej pracował odpłatnie w zakładzie karnym. Obecnie czeka na zakończenie postępowania w przedmiocie wyroku łącznego, po zakończeniu którego będzie mógł podjąć pracę w zakładzie karnym. Mając na uwadze powyższe nie sposób uznać, że nastąpiła istotna zmiana okoliczności warunkująca obniżenie alimentów.

Na marginesie należy jedynie wspomnieć, że alimenty przysługujące małoletniemu nie należą do najwyższych, wręcz stanowią minimum egzystencjonalne.

Wobec powyższego Sąd uznał powództwo za nieuzasadnione i z mocy art. 138 k.r.o. oddalił je w całości. Ujawnione w toku postępowania świadczenia pomocowe strony pozwanej, a zwłaszcza zasiłek „500+”, z uwagi na treść art. 135 § 3 k.r.o., nie miały znaczenia dla wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.